

علوم

			←	↓
ن				
ا	و			ه

درس نهم : پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام

صحیح یا غلط بودن عبارت ها را مشخص کنید :

الف : علمی که دانستن آن فایده ندارد، ندانستن آن هم ضرر ندارد علمی غیر نافع است . (صفحه ۹۳)

ب : اسلام تمامی علوم را ارزش می داند . (ص ۹۴)

ج : فارابی جوامعی را که از علوم عقلی بی بهره اند فاسقه می نامد . (ص ۹۸)

د : مدینه ضاله در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله شکل می گیرد. (۹۸)

ر : علم مدنی فارابی همه ی ظرفیت های علوم اجتماعی را دارد . (۹۸)

س : علم در مدینه فاضله به علوم عقلی و وحیانی محدود می شود (ص ۹۸)

ص : ابن خلدون از روش های حسی ، تجربی و عقلی استفاده می کرد . (ص ۱۰۰)

ط: رویکرد ابن خلدون انتقادی نیست . (ص ۱۰۰)

ع : کنت در جامعه‌شناسی تبیینی روشی را به کار گرفت که چهارصد سال قبل ابن خلدون استفاده کرده بود. (ص ۱۰۰)

عبارت های زیر را با کلمه مناسب، کامل کنید :

- الف : در قرآن کریم از علم به عنوان یاد شده است . (صفحه ۹۴)
- ب : امام خمینی می فرمایند: تاریخ انسان هاست .(ص ۹۵)
- ج : علوم ابزاری از روش و استفاده می کند . (۹۵)
- د : قرآن کریم، برتداوم و تغییر جوامع و امت های مختلف را می نامد (صفحه ۹۶)
- ر : متفکران مسلمان در جهان اسلام با توجه به علم اجتماعی نافع پدید آوردند.(ص ۹۷)
- س : از نگاه فارابی، مدینه و در اثر انحراف از مدینه فاضله شکل گرفته اند . (ص ۹۸)
- ض : مدینه ضاله در اثر انحراف از مدینه فاضله شکل می گیرد .
- ط : مدینه فاسقه در اثر انحراف از مدینه فاضله شکل می گیرد
- ع : ابو علی مسکویه با نگاهی کتاب تجاربُ الأمم را تالیف کرد.(صفحه ۹۹)
- ف : ابو ریحان بیرونی با روش و فرهنگ هند را در کتاب تحقیق ماللهند توصیف کرد.
- ک : ابن خلدون با تاثیرپذیری از قرآن به دنبال شناخت در جامعه بود .(ص ۱۰۰)
- ل : ابن خلدون در مطالعات خود توجه چندانی به روش نداشت .(ص ۱۰۰)
- م : ابن خلدون از به عنوان عامل شکل گیری جوامع یاد می کند (ص ۱۰۰)
- ن : رویکرد جامعه‌شناختی ابن خلدون نیست و در مقایسه با فارابی است (ص ۱۰۰)
- و : ابن خلدون علم اجتماعی خود را علم می نامد (ص ۱۰۰)
- ه : قرن سوم هجری، قرن و قرن چهارم هجری، قرن نامیده شده است (ص ۱۰۰)
- ی: همه فضلالی قرن سوم و چهارم هجری طرف داران دانش بودند .(ص ۱۰۰)

سوالات چهار گزینه ای :

۱. در رابطه با علم کدام گزینه نادرست است ؟ (ص ۹۴)

الف : قرآن کریم علم را هدف آفرینش می داند

ب : قرآن کریم همه علوم را ارزش می داند

ج : از نگاه قرآن انسان به واسطه علم خلیفه خداوند در زمین است

د : از نگاه قرآن علت برتری انسان بر فرشتگان ، علم است .

۲. گزینه درست را انتخاب کنید (ص ۹۴)

الف : آموختن علم سحر، در اسلام منع شده است

ب : آموختن علمی که فایده ای نداشته باشد، در اسلام منع شده است

ج : آموختن تمامی علوم در اسلام تشویق شده است

د : گزینه های الف و ب

۳. با توجه به عبارت های داده شده، کدام گزینه در ارتباط صحیح آمده است ؟ (۹۵)

« شناخت خداوند، عالی ترین شناخت ها است - تاریخ معلم انسان هاست - خویشتن شناسی، مفید ترین دانش هاست »

الف : امام خمینی - امام علی (ع) - امام حسن (ع) ب : امام علی (ع) - امام علی (ع) - امام خمینی

ج : امام علی (ع) - امام خمینی - امام علی (ع) د : امام خمینی - امام علی (ع) - امام حسن (ع)

۴. در رابطه با علم نافع کدام گزینه نادرست است ؟ (ص ۹۵)

الف : علمی که درباره چگونگی استفاده از علوم ابزاری و آرمان های انسان صحبت می کند

ب : علمی که درباره حقیقت انسان و آغاز وانجام او سخن می گوید

ج : علم به جامعه و تاریخ و شناخت نسب ها

د : علمی مانند مهندسی که نیازهای جامعه اسلامی را برطرف میکند

۵. در رابطه با پیشینه علوم اجتماعی در قرآن، کدام گزینه نادرست است؟ (ص ۹۶)

الف: قرآن کریم به توصیف و تبیین زندگی اجتماعی نیز می‌پردازد

ب: قرآن کریم جوامع بشری را نقد و ارزیابی می‌کند

ج: قرآن کریم از همه ی فرهنگ‌ها و رفتارهای گذشتگان انتقاد می‌کند

د: قرآن کریم جامعه آرمانی خود را ترسیم می‌کند

۶. در رابطه با جامعه آرمانی قرآن، گزینه نادرست کدام است؟ (ص ۹۷)

الف: جامعه ای است که در آن باعدالت و قسط رفتار می‌شود

ب: جامعه آرمانی قرآن فرهنگ حق دارد

ج: در این جامعه، غیر از ظالم به کسی ظلم نمی‌شود

د: جامعه آرمانی قصد ظلم به دیگر جوامع را ندارد اما ظلم دیگران را هم نمی‌پذیرد

۷. معیارهای فارابی برای دسته بندی جوامع در کدام گزینه نادرست آمده است؟ (ص ۹۷)

الف: توجه به جوامع زمان خود - محافظه کارانه بودن - توجه به جوامع گذشته - استفاده از استدلال عقلی

ب: استفاده از استدلال عقلی - توجه به فرهنگ، علم و اندیشه جوامع - توجه به جوامع گذشته

ج: توجه به جوامع زمان خود - توجه به فرهنگ، علم و اندیشه جوامع - استدلال عقلی

د: توجه به جوامع زمان خود - توجه به جوامع گذشته - استفاده از استدلال عقلی

۸. کدام گزینه صحیح است؟ (صفحه ۹۸)

الف: شباهت مدینه ضاله و جاهله انحراف از مدینه فاضله است

ب: در مدینه فاسقه و ضاله ارزش‌های غیر عقلانی، عقلانی معرفی می‌شوند

ج: در مدینه فاسقه مردم حقیقت و عدالت را می‌شناسند و امکان شناخت آن را دارند

د: مدینه ضاله دچار انحراف عملی از مدینه فاضله است

۹. ابوریحان بیرونی در کتاب از روش و تفهیمی برای توصیف فرهنگ هند استفاده کرد و با استفاده از روش به ارزیابی انتقادی این فرهنگ پرداخت (ص ۹۹)

الف : تجارب ماللهند - تبیینی - انتقادی ب : تحقیق ماللهند - تجربی - عقلی

ج : تجارب ماللهند - تجربی - عقلی د : تحقیق ماللهند - تبیینی - انتقادی

سوالات کوتاه جواب و تشریحی :

۱. منزلت و جایگاه علم در اسلام چگونه است ؟ (ص ۹۴)
۲. در قرآن علت برتری انسان بر فرشتگان معرفی شده است . (ص ۹۴)
۳. در قرآن کریم از علم چگونه یاد شده است ؟ (ص ۹۴)
۴. هدف از بعثت پیامبران چیست ؟ (ص ۹۴)
۵. در اسلام آموختن چه علمی تشویق و چه علمی منع شده است ؟ (ص ۹۴)
۶. در اسلام چه علمی به عنوان علوم نافع معرفی می شوند ؟ (صفحه ۹۵)
۷. از نگاه اسلام نافع ترین علوم کدامند ؟ (ص ۹۵)
۸. علم به جامعه و تاریخ در چه صورت از علوم نافع به حساب می آیند ؟ (ص ۹۵)
۹. تلاشی است برای بسط دیدگاهی جامع نسبت به جهان، انسان و معنا داری جهان . (ص ۹۵)
۱۰. عالی ترین شناخت ها است . (ص ۹۵)
۱۱. مفید ترین دانش ها است . (ص ۹۵)
۱۲. چرا در اسلام علم به علوم ابزاری محدود نمی شود شرح دهید . (ص ۹۵)
۱۳. پیشینه علوم اجتماعی در قرآن چگونه است؟- یا نگاه قرآن به زندگی اجتماعی انسان چگونه است؟ (۹۶)
۱۴. قرآن کریم با فرهنگ و رفتار گذشتگان چگونه برخورد می کند ؟ (۹۶)
۱۵. قرآن کریم جامعه آرمانی خود را چگونه معرفی میکند؟ (ص ۹۷)
۱۶. قرآن کریم از چه علمی به عنوان ابزارهای علم آموزی استفاده می کند؟ (ص ۹۷)

۱۷. چند مورد از اندیشمندان مسلمان که در حوزه علوم اجتماعی فعالیت داشتند را نام ببرید (ص ۹۷)
۱۸. فارابی جوامع را بر اساس چه معیارهایی دسته‌بندی کرده است؟ (ص ۹۷)
۱۹. فارابی علم اجتماعی را چه می‌نامد؟ (ص ۹۷)
۲۰. مدینه جاهله از نگاه فارابی چگونه تعریف می‌شود؟ (صفحه ۹۸)
۲۱. مدینه فاضله از نگاه فارابی چگونه تعریف می‌شود؟
۲۲. مدینه فاسقه از نگاه فارابی چگونه تعریف می‌شود؟
۲۳. مدینه ضاله از نگاه فارابی چگونه تعریف می‌شود؟
۲۴. فارابی جوامع زمان خود را چه نوع جوامعی می‌داند؟ (ص ۹۸)
۲۵. علم مدنی فارابی از چه ظرفیت‌های برخوردار است؟
۲۶. ابوریحان بیرونی عامل دشواری فهم معارف هندیان را چه مواردی می‌داند؟ (صفحه ۹۹)
۲۷. ابوریحان بیرونی علت وجود کاست‌ها (طبقات اجتماعی) در جامعه هند را چه می‌داند؟ (ص ۹۹)
۲۸. ابن خلدون برای شناخت و مطالعه جوامع چگونه عمل می‌کرد؟ (صفحه ۱۰۰)
۲۹. چرا ابن خلدون از جامعه ارمانی سخنی نگفته است؟ (ص ۱۰۰)
۳۰. از نگاه ابن خلدون عامل شکل‌گیری جوامع چیست؟ (ص ۱۰۰)
۳۱. رویکرد جامعه‌شناسی ابن خلدون چه تفاوتی با جامعه‌شناسی فارابی دارد؟ (ص ۱۰۰)
۳۲. چرا غربیان ابن خلدون را بیشتر از سایر متفکران اجتماعی مسلمان می‌شناسند؟ (ص ۱۰۰)
۳۳. بزرگی ابوریحان بیرونی و امتیاز جاویدان او از هم عصرانش در چه بود؟ (ص ۱۰۰)
۳۴. اهمیت امروزی ابوریحان بیرونی در چیست؟ (صفحه ۱۰۱)
۳۵. ابوریحان بیرونی در استفاده از اقوال (قول‌ها) چگونه رفتار می‌کرد؟ (ص ۱۰۱)
۳۶. عقل در معنای عام را تعریف کنید (صفحه ۱۰۲)
۳۷. عقل ابزاری، تفسیری و انتقادی در بررسی چه مواردی به کار گرفته می‌شوند؟ (ص ۱۰۲ و ۱۰۳)
۳۸. جامعه‌شناسی انتقادی ظرفیت داوری ارزشی را در چه عقلی جست‌وجو می‌کند؟ (ص ۱۰۳)